

Ubezpieczony w KRUS

Jesteś rolnikiem i chciałbyś założyć firmę ale zastanawiasz się, czy zachowasz prawo do ubezpieczenia w KRUS? Jeśli **rozpoczniesz działalność albo nawiążesz współpracę** przy prowadzeniu działalności (jako osoba współpracująca z przedsiębiorcą), możesz zachować prawo do ubezpieczenia KRUS. Musisz jednak spełniać kilka warunków (jednocześnie):

- nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata podlegałeś ubezpieczeniu w KRUS w pełnym zakresie, z mocy ustawy (tj. obowiązkowo) i jednocześnie nadal prowadzisz działalność rolniczą albo stale pracujesz w gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- złożysz oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej lub współpracy przy tej działalności. Oświadczenie o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników możesz złożyć również na wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG-1). Złożenie wniosku w tej formie do organu ewidencyjnego jest traktowane jak złożenie oświadczenia w KRUS,
- nie jesteś pracownikiem i nie pozostajesz w stosunku służbowym (np. praca w służbach mundurowych),
- nie masz ustalonego prawa do emerytury lub renty (czyli nie wydano decyzji o przyznaniu emerytury lub renty) albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych,
- kwota należnego podatku od przychodów z Twojej działalności gospodarczej za poprzedni rok podatkowy nie przekracza tzw. kwoty granicznej. Kwota ta podlega corocznej waloryzacji i jest ogłaszana w formie obwieszczenia ministra rolnictwa i publikowana w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Kwota graniczna KRUS na rok podatkowy 2017 wynosi 3300 zł.

Ważne! Według przepisów o KRUS, za rozpoczęcie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej uznaje się także:

- wznowienie wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej, której prowadzenie okresowo zawieszono;
- zmianę rodzaju lub przedmiotu wykonywanej działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) ([zajrzyj do wyszukiwarki PKD](#))

Oznacza to, że jeśli np. wznowiasz działalność albo zmieniasz PKD (i wskażesz to we wniosku o wpis/zmianę do CEIDG), to musisz złożyć oświadczenie o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników i oświadczenie, że w poprzednim roku podatkowym nie została przekroczona kwota podatku dochodowego.

Jakie składki na KRUS?

Rolnik lub domownik prowadzący dodatkowo pozarolniczą działalność gospodarczą jest zobowiązany do opłacania miesięcznej składki podstawowej na ubezpieczenie emerytalno-rentowe **w podwójnym wymiarze**. Natomiast na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie składka za te osoby opłacana jest w pojedynczej wysokości, tak samo jak za pozostałych ubezpieczonych, którzy nie prowadzą pozarolniczej działalności gospodarczej.

Składki na to ubezpieczenie **opłacane są kwartalnie**. Termin ich płatności przypada na ostatni dzień pierwszego miesiąca danego kwartału, tj.:

- 31 stycznia za I kwartał,
- 30 kwietnia za II kwartał,
- 31 lipca za III kwartał,
- 31 października za IV kwartał.

[Aktualna wysokość składek KRUS](#)

Obowiązki ubezpieczonego w KRUS

Pamiętaj, że **do 31 maja każdego roku**, po rozliczeniu roku podatkowego, rolnik lub domownik podlegający ubezpieczeniu rolniczemu, prowadzący działalność gospodarczą lub współpracujący przy jej prowadzeniu, **ma obowiązek złożyć w KRUS** zaświadczenie naczelnika właściwego urzędu skarbowego albo oświadczenie, że **kwota należnego podatku dochodowego** od przychodów z działalności gospodarczej za poprzedni rok podatkowy nie przekroczyła rocznej kwoty granicznej. Oświadczenie możesz złożyć za pośrednictwem biznes.gov.pl.

- [Oświadczenie rolnika \(domownika\) o nieprzekroczeniu kwoty granicznej podatku dochodowego od przychodów z działalności gospodarczej](#)

Kiedy nie możesz, a kiedy możesz być ubezpieczony w KRUS

Nie będziesz mógł pozostać ubezpieczony w KRUS jeżeli:

- zostaniesz wspólnikiem osobowych spółek prawa handlowego (np. spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej oraz jednoosobowej spółki z o.o.);
- prowadzisz działalność wykonywaną **osobiście**, zaliczoną do tzw. wolnego zawodu (chodzi tu o konkretną grupę zawodów wymienioną w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych). Dotyczy to: lekarzy, lekarzy stomatologów, lekarzy weterynarii, techników dentystycznych, felczerów, położne, pielęgniarki, tłumaczy oraz nauczycieli udzielających lekcji na godziny, jeżeli działalność ta nie jest wykonywana na rzecz firm (osób prawnych i fizycznych). Osobiste wykonywanie działalności oznacza, że nie zatrudniasz osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu (np. będąc lekarzem zatrudniasz innych lekarzy - w tym przypadku nie jest to osobiste wykonywanie działalności).

Jak to wygląda w praktyce? Dla przykładu: w KRUS **nie może zarejestrować się** prowadzący działalność: lekarz (ogólny lub stomatolog), lekarz weterynarii, pielęgniarka, technik dentystyczny, tłumacz, itd. świadczący usługi osobiście, tj. nie zatrudniając w ramach tej działalności innego lekarza, pielęgniarki, technika dentystycznego, tłumacza, czyli osób, które "wykonują czynności związane z istotą danego zawodu".

Kto z przedstawicieli wolnego zawodu może zatem być ubezpieczony w KRUS? **Ubezpieczeniu rolniczemu może podlegać osoba, która wykonuje działalność na rzecz osób prawnych**, np. lekarz sprawujący opiekę medyczną nad pracownikami pewnej firmy (za usługi płaci ta firma, a nie pacjent).

Ponadto **ubezpieczona w KRUS może być także osoba świadcząca usługi na rzecz osób fizycznych, ale tylko wtedy, gdy jest ona prowadzona dla potrzeb prowadzonej przez nich działalności gospodarczej**. Czyli np. lekarz świadczący usługi medyczne w lecznicy prowadzonej w ramach działalności gospodarczej przez innego lekarza. W KRUS może także ubezpieczyć się np. lekarz prowadzący lecznicę i zatrudniający innych lekarzy, czyli osoba, która zatrudnia inne osoby wykonujące czynności związane z istotą danego zawodu.

- [Dowiedz się więcej na temat prawa do ubezpieczenia społecznego rolników.](#)
- [Zajrzyj do eKRUS - systemu informatycznego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego](#)

Osoby współpracujące

Jak dowiedziałeś się powyżej, prawo do pozostania w KRUS mają osoby, które nawiążą współpracę przy prowadzeniu działalności jako osoba współpracująca z przedsiębiorcą. Za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność uważa się:

- małżonka,
- dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione,
- rodziców,

- macochę i ojczyrna oraz
- osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności.

Powyższe nie dotyczy osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Jak ustalić osoby wspólnie prowadzące gospodarstwo domowe?

Ustalając, czy dane osoby pozostają ze sobą we wspólnym gospodarstwie domowym bierze się pod uwagę wspólny adres zameldowania (zamieszkania), prowadzenie wspólnego budżetu domowego, współpracę w załatwianiu codziennych spraw życiowych. Tym samym należy przyjąć, iż współpracujący to członkowie najbliższej rodziny, pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą prowadzącą działalność gospodarczą, przyczyniający się do prowadzenia działalności, działający na rzecz i w imieniu osoby prowadzącej działalność, zaangażowani w prowadzenie tej działalności.

Przy ustalaniu faktu współpracy bada się, czy stosunek łączący osobę prowadzącą działalność z osobą współpracującą ma cechy stosunku pracy, a zwłaszcza czy istnieje stosunek podporządkowania pomiędzy tymi osobami.

[Osobami współpracującymi są osoby spełniające kryteria w rozumieniu przepisów ustawy ZUS.](#)

Jeśli chcesz skorzystać z porady eksperta, [zadaj pytanie poprzez formularz](#).

Dodatkowe informacje

Nie każda pozarolnicza aktywność rolnika stanowi działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy w/w ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Nie jest przedsiębiorcą rolnik, który wykonuje działalność w zakresie leśnictwa, rybactwa śródlądowego, a także wynajmuje pokoje, sprzedaje domowe posiłki i świadczy w gospodarstwach rolnych inne usługi związane z pobytem turystów. Ponadto za działalność gospodarczą nie jest uważany wyrób wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego a także działalność rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c [ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych](#).

Pamiętaj o załatwieniu wszystkich formalności, pozwalających na pozostanie w KRUS. Jeśli ich nie dopilnujesz, albo nie zachowasz właściwych terminów, możesz zostać pozbawiony prawa do ubezpieczeń rolniczych. Twoim obowiązkiem jest wtedy rejestracja do ubezpieczeń w ZUS. W publikacji [Zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego w ZUS przedsiębiorcy dotychczas ubezpieczonego w KRUS](#) znajdziesz niezbędne informacje na ten temat. Więcej dowiesz się także w sekcji [Płatnik składek do ZUS](#).

Podstawa prawna

- [Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników](#)

za: biznes.gov.pl